

A gyermekek otthongondozási díja
(GYOD) és az ápolási díj főbb
szabályai

Budapest, 2019. március

Tisztelt Érdeklődő!

Magyarország Kormánya kiemelten támogatja a fogyatékos gyermeküket, családtagjukat otthonukban gondozó családokat.

Erre figyelemmel 2019-től

- az ápolási díj mindhárom kategóriájában 15%-kal emelte meg a havi támogatás összegét, és
- teljesen új, önálló támogatási formaként bevezette a gyermekek otthongondozási díját (GYOD).

Az intézkedések célja, hogy megbecsüljék azon szülők, családok munkáját, akik közeli hozzátartozójukat otthon ápolják.

Ez a tájékoztató azok számára jelent segítséget, akik több információt szeretnének kapni az ápolási díj és a GYOD igénybevételéről, jogosultsági feltételeiről és legfontosabb szabályairól.

Segítség a tájékoztató használatához

A könnyebb érthetőség kedvéért az ápolási díj és a GYOD szabályai azonos szerkezetben olvashatóak. Minden esetben az alábbi sorrendben követik egymást az információk:

- Jogosultsági feltételek ismertetése.
- A GYOD és az ápolási díj igénylési folyamatának bemutatása.
- Az ellátás összege.
- Felülvizsgálati és jogorvoslati lehetőségek bemutatása.
- Gyakran Ismételt Kérdések (GYIK)

A GYIK részben számozott formában láthatóak azok a kérdések és tisztázó válaszok, amik a témakörrel kapcsolatban korábban felmerültek. A tájékoztatóban leírt témák után megjelöltük, hogy melyek azok a GYIK kérdések, amik kiegészítő információkat tartalmaznak.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló a GYOD-ról és az ápolási díjról	3
Gyermekek otthongondozási díja (GYOD)	4
Alapvető információk a GYOD-ról	4
A GYOD igénylése, szükségletvizsgálat	5
A GYOD-ra való jogosultság megállapítását kizáró, illetve a fennálló jogosultság megszüntetését eredményező körülmények	6
Az ápolási díj.....	9
Alapvető információk az ápolási díjról	9
Az ápolási díj összege	11
Az ápolási díjra való jogosultság megállapítását kizáró, illetve a fennálló jogosultság megszüntetését eredményező körülmények	12
Gyakran ismételt kérdések.....	14

Összefoglaló a GYOD-ról és az ápolási díjról

ÁPOLÁSI DÍJ	GYERMEKEK OTTHONGONDOZÁSI DÍJA
Az állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos személy (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végző hozzátartozó ellátása.	Önellátásra képtelen gyermekét ápoló, gondozó szülők ellátása.
Jogosult: hozzátartozó	Jogosult: szülő, kivételes esetben a gyermekkel közös háztartásban élő hozzátartozó is megkaphatja.

FORMÁI ÉS HAVI BRUTTÓ ÖSSZEJE 2019-BEN

Alapösszegű ápolási díj 37 490 Ft Emelt összegű ápolási díj: 56 400 Ft Kiemelt ápolási díj: 67 485 Ft	GYOD: 1 gyermek gondozása esetén 100 000 Ft Több gyermek gondozása esetén 150 000 Ft
---	--

Hol kapható további információ?

Az alábbi pontokon tájékozódhat a témában:

- személyesen az igénybenújtás helyszínén:
  - az illetékes járási hivatalban
  - polgármesteri hivatalokban
  - kormányablakokban
- az interneten az alábbi oldalakon:
  - www.csaladitudakozo.kormany.hu
  - az EMMI digitális ügyfélszolgálatán, a <http://emmiugyfelszolgalat.gov.hu/>
  - kövesse a híreket a www.kormany.hu-n!

Gyermekek otthongondozási díja (GYOD)

2019. január 1-jétől bevezetésre került a „**gyermekek otthongondozás díja**” (GYOD) nevű ellátás, mely az önmagukat ellátni képtelen gyermeküket ápolók-gondozók számára biztosít támogatást. **Tehát az ellátást nem a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos személy, hanem az őt ápoló, gondozó hozzátartozó kapja.**

Alapvető információk a GYOD-ról

Ki lehet jogosult GYOD-ra?

GYOD-ra jogosult szülő:

A **gyermek életkorától függetlenül** az a vér szerinti vagy örökbefogadó szülő, aki **súlyos fogyatékoságából, tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen** vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekéről gondoskodik.

GYOD-ra jogosult más hozzátartozó:

Az ápolásra, gondozásra szoruló személlyel **közös háztartásban élő hozzátartozó**, ha az ápolat személy **szülőjének GYOD-ra való jogosultságát korábban már megállapították**, de

- a szülő meghalt,
- a szülői felügyeleti joga szünetel, illetve azt a bíróság megszüntette, vagy
- a szülő a gyermek ápolását saját egészségi állapota miatt nem tudja ellátni.

A GYOD megállapítása iránti kérelem a fentiek bekövetkezésétől számított **három hónapon belül** nyújtható be.

Vonatkozó gyakran ismételt kérdések: 1, 2, 3, 4, 5, 10,

Mekkora támogatás adható a GYOD esetében?

2019-ben az alábbi összeget kaphatja a GYOD-ra jogosult szülő, hozzátartozó:

GYOD	havi bruttó összege	havi nettó összege
GYOD 1 otthon ápolat gyermek után	100 000 Ft	90 000 Ft
GYOD több otthon ápolat gyermek után	150 000 Ft	135 000 Ft

Fontos tudni, hogy az ellátásból 10% nyugdíjárulékot kell levonni. Azonban a saját jogú nyugdíjban részesülő személy a GYOD után nyugdíjárulékot nem fizet.

Jár a GYOD, ha mellette más ellátást is kapok az államtól?

Főszabályként a GYOD összege a más rendszeres pénzellátásban részesülő jogosult személy esetén a GYOD havi összegének és a másik pénzellátás bruttó összegének különbözete. Így

például, ha a nyugdíj összege 102 000 Ft, akkor GYOD nem folyósítható. Azonban, ha a nyugdíj 98 000 Ft, a GYOD 2 000 Ft összegben folyósítható.

A GYOD-dal teljes összegben együtt folyósíthatóak az alábbi rendszeres pénzellátások:

- ha másik gyermekére tekintettel járó gyermekek után folyósítható ellátásban (pl. GYED, GYES) részesül,
- ha három vagy több kiskorú gyermek nevelése esetén gyermeknevelési támogatásban (GYET) részesül.

A GYOD folyósításának ideje alatt milyen ellátásokra szerezhetek jogosultságot?

A GYOD folyósítási ideje:

- a nyugdíj megállapításakor szolgálati időnek számít,
- a megváltozott munkaképességűek ellátásai esetén előzetes biztosítási időnek számít,
- járulékfizetés nélkül jogosít egészségügyi ellátásra.

Lehet a GYOD mellett keresőtevékenységet folytatni?

Az ellátás folyósítása mellett legfeljebb napi 4 órában, otthon történő munkavégzés esetén időkorlát nélkül lehet keresőtevékenységet folytatni.

Vonatkozó gyakran ismételt kérdések: 13,14,15,16,

A GYOD igénylése, szükségletvizsgálat

Az alábbiakban a GYOD igénylésének szabályairól, a hivatali ügyintézésről, valamint a megállapításhoz szükséges szakértői vizsgálatról találhat bővebb információt.

Hol és hogyan nyújthatom be GYOD igénylésemet?

Aki 2018. december 31-én gyermeke ápolására, gondozására tekintettel ápolási díjra volt jogosult, GYOD iránti kérelmet nem kell benyújtania, mivel az ellátást 2019. január 1-től automatikusan GYOD-ként kapja!

A GYOD-ot új ellátásként igénylőknek a kérelmet formanyomtatványon lehet benyújtani, az alábbi helyeken:

- a kérelmező lakcíme szerint illetékes **járási hivatalnál,**
- a kérelmező lakcíme szerint illetékes **települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál vagy közös önkormányzati hivatalánál,**
- a **kormányablaknál.**

A GYOD igényléséhez szükséges nyomtatványok papír alapon elérhetőek valamennyi járási hivatalnál, kormányablaknál és polgármesteri hivatalnál.

Elektronikus formában a nyomtatvány megtalálható az EMMI ügyfélszolgálati oldalán, a <http://emmiugyfelszolgalat.gov.hu/>, valamint a <http://csaladitudakozo.kormany.hu> oldalakon, és a fővárosi és megyei kormányhivatalok honlapjain.

Milyen dokumentumokat kell becsatolnom a kérelemhez?

- 6 év alatti ápoltság esetén a magasabb összegű családi pótlékra jogosító igazolás kiállítására is jogosult szakorvos szakorvosi véleményét
  - az ápoltság súlyosan fogyatékos vagy tartósan beteg állapotáról, illetve
  - önellátási képességének mértékéről,
- 6. életévét betöltött ápoltság esetén a házi orvos vagy házi gyermekorvos igazolását arról, hogy az ápoltság súlyosan fogyatékos vagy tartósan beteg, és
- ha a gyermek oktatási intézménybe jár (óvoda, köznevelési, felsőoktatási intézmény), az intézmény vezetőjének igazolását az intézményben való tartózkodás időtartamáról.

6. életévét betöltött ápoltság esetén nem kell csatolni a kérelem mellé a házi orvos igazolását, ha az ápoltságoknak fogyatékosági támogatásra, vakok személyi járadékára vagy rokkantsági járadékra való jogosultsága áll fenn.

Hogyan állapítják meg a GYOD esetében az önellátási képességet?

Az önellátási képesség mértékét jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő szakértelemmel rendelkező személy állapítja meg. **A vizsgálat szempontrendszerét a 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet rögzíti.**

A GYOD-dal összefüggésben végzett vizsgálat esetén az ápoltság önellátásra képtelensége akkor áll fenn, ha az állapotvizsgálat során meghatározott 24 pontból legalább 8 pontot kap.

Fontos tudni, hogy

- **6 éves kor alatt külön vizsgálat nincs**, az állapotvizsgálat eredményét is tartalmazó szakorvosi dokumentumot a GYOD megállapítása iránti kérelemhez mellékelten kell benyújtani.
- **6 éves kor felett a kérelem benyújtását követően kerül sor az állapotvizsgálatra.** Ha a hivatal nem rendelkezik az állapotvizsgálat lefolytatásához szükséges szakértelemmel, akkor szakértőt rendel ki. **A vizsgálat az ápolásra szoruló személy otthonában történik.**

A szakértő az otthon gondozott személy önellátási képességeinek felmérése során a korábban benyújtott szakértői véleményekben, diagnózisokban foglaltakra is tekintettel van.

Vonatkozó gyakran ismételt kérdések: 3,4,5,6,10,11,12,

A GYOD-ra való jogosultság megállapítását kizáró, illetve a fennálló jogosultság megszüntetését eredményező körülmények

Mikor nem állapítható meg GYOD?

- ha a gyermek **2 hónapot meghaladóan** fekvőbeteg-gyógyintézeti, valamint nappali ellátást nyújtó vagy bentlakásos szociális **intézményi ellátásban**, óvodai elhelyezésben vagy gyermekvédelmi szakellátást nyújtó bentlakásos intézményi elhelyezésben részesül, illetve **köznevelési intézmény tanulója**, felsőoktatási intézmény **nappali képzésben részt vevő hallgatója**, **kivéve, ha**
  - a köznevelési intézményben eltöltött idő **a kötelező tartózkodásra meghatározott időtartamot nem haladja meg**,
  - az óvoda vagy a nappali ellátást nyújtó szociális **intézmény igénybevételének**, illetve **a felsőoktatási intézmény látogatási kötelezettségének** időtartama átlagosan **a napi 5 órát nem haladja meg**, vagy
  - az intézmény látogatása, szolgáltatás igénybevétele **csak a szülő rendszeres közreműködésével valósítható meg**, és ezt az intézmény vezetője igazolja.
- **ha az igénylő rendszeres pénzellátásban részesül, és annak összege meghaladja a GYOD összegét, de nem kell figyelembe venni:**
  - a **gyermeknevelési támogatás**, a szülő **másik gyermekére tekintettel folyósított CSED, GYED, GYES**, továbbá a tartós ápolást végzők időskori támogatása összegét, és
  - a GYOD folyósítása alatt megállapított a saját jogú nyugellátást, korhatár előtti ellátást, szolgálati járandóságot, táncművészeti életjáradékot, átmeneti bányászjáradékot, rokkantsági ellátást vagy rehabilitációs ellátást, ha
    - **a nyugellátásra való jogosultság keletkezését megelőző napon GYOD-ra volt jogosult**, és
    - **az ezt megelőző húsz éven belül a GYOD-ra**, illetve a súlyosan fogyatékos gyermekre tekintettel **ápolási díjra való jogosultsága összeszámítva legalább 10 évig fennállt**.
  - azt a **táppénzt**, amelyet a GYOD folyósításának időtartama alatt végzett keresőtevékenységéből adódó biztosítási jogviszony alapján folyósítanak;
- amennyiben az igénylő szakiskola, középiskola **nappali rendszerű képzésének tanulója**, illetve felsőoktatási intézmény nappali képzésben részt vevő hallgatója; vagy
- **ha az igénylő keresőtevékenységet folytat** és munkaideje – az otthon történő munkavégzés kivételével - **a napi 4 órát meghaladja**.

Általánosságban mikor kerül sor a GYOD-ra való jogosultság felülvizsgálatára?

Az ellátásra való jogosultság valamennyi feltételének fennállását a járási hivatalok két évente legalább egyszer felülvizsgálják. A felülvizsgálat valamennyi jogosultsági feltétel fennállására kiterjed, nem korlátozódik csak az önellátási képesség mértékének vizsgálatára.

Mikor szűnik meg a GYOD-jogosultság?

- ha az otthon gondozott gyermek már **nem tekinthető önellátásra képtelennek**,
- ha az otthon gondozott gyermek **meghal**,
- ha az ápolást, gondozást végző szülő vagy az otthon gondozott gyermek **tartózkodási joga megszűnt** vagy annak gyakorlásával felhagyott,
- amennyiben valamelyik **jogosultságot kizáró körülmény** következik be, illetve
- ha azt az ápolást, gondozást végző **szülő kérte**,
- amennyiben az ápolást, gondozást végző szülő a GYOD jogosultsági feltételeinek **felülvizsgálatára irányuló eljárást akadályozza**,
- ha az ápolást, gondozást végző szülő **a kötelezettségét nem teljesíti**.

Hová lehet fordulni, ha a GYOD-ra való jogosultság megszüntetésre kerül?

Az ellátások megállapítása iránti kérelmet elutasító, illetve a megállapított jogosultságot megszüntető elsőfokú határozat ellen jogorvoslatnak van helye. Ez azt jelenti, hogy **a döntés közlésétől (kézhezvétel) számított 15 napon belül fellebbezést lehet benyújtani.** A fellebbezést a döntést hozó elsőfokú hatóságnál (járási hivatal) kell benyújtani.

A másodfokú eljárás során a fővárosi és megyei kormányhivatal bírálja el a fellebbezést. (A közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozó szabályokat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény tartalmazza.)

Az ügyfél a véglegessé vált másodfokú döntés ellen közigazgatási pert indíthat. A keresetlevelet a vitatott közigazgatási cselekmény (másodfokú határozat) közlésétől számított harminc napon belül kell a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervhez (kormányhivatal) benyújtani. (A közigazgatási perre vonatkozó szabályokat a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény tartalmazza.)

Vonatkozó gyakran ismételt kérdések: 17, 18, 19, 20

Az ápolási díj

Az ápolási díj az állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos személy (életkortól függetlenül) vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végző hozzátartozó ellátása. **Az ellátás célja, hogy rendszeres támogatást biztosítson azoknak, akik súlyosan fogyatékos, tartósan beteg állandó ápolásra, gondozásra szoruló hozzátartozójukról gondoskodnak.**

Tehát az ellátást nem a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos személy, hanem az őt ápoló, gondozó hozzátartozó kapja.

Az ápolási díjnak három típusa van: alapösszegű, emelt összegű, valamint kiemelt ápolási díj. 2019. január 1-jétől 15%-al emelkedett az ápolási díj valamennyi típusának összege.

A GYOD és az ápolási díj egymástól külön álló támogatási formák, viszont a jogosultság megállapítása során használt szempontrendszer majdnem azonos.

A részletesebb állapotvizsgálati módszer lehetőséget nyújt arra, hogy az otthon ápolat személy életkörülményeit a korábnál differenciáltabban mérhessék fel.

Alapvető információk az ápolási díjról

Az alábbiakban az ápolási díj jogosultsági feltételeit, típusaival kapcsolatos legfontosabb információk tekinthetők át.

Ki lehet jogosult az ápolási díjra?

A házastárs, az egyeneságbeli rokon (szülő, gyermek, nagyszülő, unoka), az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

A fent megjelöltek mellett jogosult lehet az a személy:

- aki elhunyt házastársa egyeneságbeli rokonának vagy testvérének,
- aki a kérelem benyújtását megelőző 10 éven belül összesen legalább 3 évig nevelőszülőként háztartásában ellátott, a kérelem benyújtásakor utógondozói ellátásban nem részesülő, és vele egy háztartásban élő, nagykorúvá vált személynek a gondozását, ápolását végzi.

(Nevelőszülő: nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban álló, illetve 2014. január 1-je előtt nevelőszülői vagy hivatásos nevelőszülői jogviszonyban állt személy.)

Alapösszegű ápolási díjra jogosult hozzátartozó:

Aki állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos személy (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi, és GYOD-ra nem jogosult.

Emelt összegű ápolási díjra jogosult hozzátartozó:

Aki fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos hozzátartozója gondozását, ápolását végzi, de a kiemelt ápolási díjra való jogosultság feltételeinek nem felel meg, és GYOD-ra nem jogosult.

Kiemelt ápolási díjra jogosult hozzátartozó:

Aki a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján „E” minősítési kategóriába sorolt (egészségi állapota 1-30% között van és orvosszakmai szempontból önellátásra nem vagy csak segítséggel képes) hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi.

Aki olyan hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, aki után a magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegségre vagy fogyatékosagra tekintettel folyósítják.

Hol és hogyan tudom benyújtani az ápolási díj iránti kérelmemet?

Az ápolási díj iránti kérelmet formanyomtatványon lehet benyújtani, az alábbi helyeken:

- a kérelmező lakcíme szerint illetékes **járási hivatalnál**,
- a kérelmező lakcíme szerint illetékes **települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál** vagy közös önkormányzati hivatalánál, valamint
- a **kormányablaknál**.

A nyomtatvány papír alapon elérhető valamennyi járási hivatalnál, kormányablaknál és polgármesteri hivatalnál. Elektronikus formában a nyomtatvány megtalálható az EMMI ügyfélszolgálati oldalán, a <http://emmiugyfelszolgalat.gov.hu/>, valamint a <http://csaladitudakozo.kormany.hu> oldalakon, és a fővárosi és megyei kormányhivatalok honlapjain.

Vonatkozó gyakran ismételt kérdések: 2, 3, 4, 5,

Az ápolási díj összege

Az ápolási díj összege az ápolat, gondozott hozzátartozók számától független.

Mekkora az ápolási díj összege 2019-ben?

Ápolási díj típusa	bruttó összege	nettó összege
Alapösszegű ápolási díj	37 490 Ft	33 741 Ft
Emelt összegű ápolási díj	56 400 Ft	50 760 Ft
Kiemelt ápolási díj	67 485 Ft	60 737 Ft

Fontos tudni, hogy az ellátásból 10% nyugdíjárulékot kell levonni. Azonban a saját jogú nyugdíjban részesülő személy az ápolási díj után nyugdíjárulékot nem fizet.

Mekkora összegű ápolási díjat kapok, ha ezzel egyidejűleg más ellátást is folyósítanak számomra?

Az ápolási díj bruttó összege más rendszeres pénzellátásban részesülő személy esetén az ápolási díj és a másik pénzellátás bruttó összegének különbözete.

- példa: ha valaki 67 485 Ft-os kiemelt ápolási díjra lenne jogosult, de ezzel egyidejűleg már 28 500 Ft összegű GYES-t kap, akkor 37 985 Ft ápolási díjat kaphat.
- példa: ha valaki 37 490 Ft-os alap összegű ápolási díjra lenne jogosult, 28 500 Ft GYES folyósítása mellett további 8 990 Ft ellátást kaphat kézhez.

Az ápolási díj folyósításának ideje alatt más ellátásokra megszerezhető jogosultságok

Az ápolási díj folyósításai ideje:

- a nyugdíj megállapításakor szolgálati időnek számít,
- a megváltozott munkaképességűek ellátásai esetén előzetes biztosítási időnek számít,
- járulékfizetés nélkül jogosult egészségügyi ellátásra.

Hogyan folytathatok keresőtevékenységet az ápolási díj mellett?

Az ellátás folyósítása mellett legfeljebb napi 4 órában, otthon történő munkavégzés esetén időkorlát nélkül lehet keresőtevékenységet folytatni.

Vonatkozó gyakran ismételt kérdések: 16, 17,

Az ápolási díjra való jogosultság megállapítását kizáró, illetve a fennálló jogosultság megszüntetését eredményező körülmények

Milyen esetekben nem állapítható meg ápolási díj?

- ha az ápolat személy két hónapot meghaladóan fekvőbeteg-gyógyintézeti, valamint nappali ellátást nyújtó vagy bentlakásos szociális intézményi ellátásban, óvodai elhelyezésben vagy gyermekvédelmi szakellátást nyújtó bentlakásos intézményi elhelyezésben részesül, illetve köznevelési intézmény tanulója vagy felsőoktatási intézmény nappali képzésben részt vevő hallgatója, **kivéve, ha**
  - a köznevelési intézményben eltöltött idő a kötelező tartózkodásra meghatározott időtartamot nem haladja meg,
  - az óvoda vagy a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény igénybevétele, illetve a felsőoktatási intézmény látogatási kötelezettségének időtartama átlagosan a napi 5 órát nem haladja meg,
  - az intézmény látogatása, szolgáltatás igénybevétele csak az ápolást végző személy rendszeres közreműködésével valósítható meg, és ezt az intézmény vezetője igazolja
- ha az igénylő rendszeres pénzellátásban részesül, és annak összege meghaladja az ápolási díj összegét, de nem kell figyelembe venni:
  - az ápolási díj mellett megállapított saját jogú nyugellátást, korhatár előtti ellátást, szolgálati járandóságot, táncművészeti életjáradékot, átmeneti bányászjáradékot, rokkantsági ellátást vagy rehabilitációs ellátást, ha a nyugellátásra való jogosultság keletkezését megelőző napon súlyosan fogyatékos hozzátartozójára tekintettel alapösszegű vagy emelt összegű ápolási díjban, vagy kiemelt ápolási díjban részesül, és az ezt megelőző húsz éven belül ezen ápolási díjra való jogosultsága összeszámítva legalább 10 évig fennállt,
  - tartós ápolást végzők időskori támogatása összegét,
  - azt a táppénzt, amelyet az ápolási díj folyósításának időtartama alatt végzett keresőtevékenységéből adódó biztosítási jogviszony alapján folyósítanak,
- ha az igénylő szakiskola, középiskola nappali rendszerű képzésének tanulója, illetve felsőoktatási intézmény nappali képzésben részt vevő hallgatója; vagy
- ha az igénylő keresőtevékenységet folytat, munkaideje - az otthon történő munkavégzés kivételével - a napi 4 órát meghaladja.

Általánosságban mikor kerül sor az ápolási díjra való jogosultság felülvizsgálatára?

Az ellátásra való jogosultság valamennyi feltételének fennállását a járási hivatalok két évente legalább egyszer felül vizsgálják.

A felülvizsgálat valamennyi jogosultsági feltétel fennállására kiterjed, nem korlátozódik csak az ápolási-gondozási szükséglet vizsgálatára.

Milyen esetekben szűnik meg az ápolási díjra való jogosultság?

- az ápolat személy állapota az állandó ápolást már nem teszi szükségessé,
- az ápolást végző személy a kötelezettségét nem teljesíti,
- az ápolat személy meghal,
- az ápolást végző vagy az ápolat személy tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott,
- jogosultságot kizáró körülmény következik be,
- azt az ápolást végző személy kérte,
- az ápolást végző személy az ápolási díjra való jogosultság feltételeinek felülvizsgálatára irányuló eljárást akadályozza,
- a gyámhatóság elrendeli az ápolat személy utógondozói ellátását.

Hová lehet fordulni, ha az ápolási díjra való jogosultság megszüntetésre kerül?

Az ellátások megállapítása iránti kérelmet elutasító, illetve a megállapított jogosultságot megszüntető elsőfokú határozat ellen jogorvoslatnak van helye. Ez azt jelenti, hogy **a döntés közlésétől (kézhezvétel) számított 15 napon belül fellebbezést lehet benyújtani.** A fellebbezést a döntést hozó elsőfokú hatóságnál (járási hivatal) kell benyújtani.

A másodfokú eljárás során a fővárosi és megyei kormányhivatal bírálja el a fellebbezést. (A közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozó szabályokat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény tartalmazza.)

Az ügyfél a véglegessé vált másodfokú döntés ellen közigazgatási pert indíthat. A keresetlevelet a vitatott közigazgatási cselekmény (másodfokú határozat) közlésétől számított harminc napon belül kell a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervhez (kormányhivatal) benyújtani. (A közigazgatási perre vonatkozó szabályokat a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény tartalmazza.)

Vonatkozó gyakran ismételt kérdések: 18, 19, 20,

Gyakran ismételt kérdések

1. A GYOD megállapítása szempontjából kit tekintünk gyermeknek?

A GYOD nem csak a kiskorú gyermekét ápoló szülőnek állapítható meg, hanem mindenkinek, aki önellátásra képtelen gyermekét ápolja, gondozza, és emiatt még napi 4 órában sem tud az otthonán kívül végezhető kereső tevékenységet folytatni.

2. A GYOD megállapításakor kit tekintünk önellátásra képtelennek?

Önellátásra képtelen a gyermek, ha a szakértő/szakorvos e tényt szakvéleményben megállapítja.

A képesség értékelése során az ápoló személynek csakis a betegségéből, fogyatékosságából eredő funkcióvesztése értékelhető, az életkorból adódó funkcióhiány nem.

A GYOD-dal összefüggésben végzett vizsgálat esetén az ápoló gyermek önellátásra képtelensége akkor áll fenn, ha az állapotvizsgálat során meghatározott 24 pontból legalább 8 pontot kap.

3. Az ápolási díj, illetve a GYOD megállapítása szempontjából kit tekintünk tartósan betegnek?

Aki egészségi állapotára figyelemmel előreláthatóan 3 hónapnál hosszabb időtartamban ápolásra, gondozásra szorul.

4. Az ápolási díj, illetve a GYOD megállapítása szempontjából kit tekintünk súlyosan fogyatékos személynek?

Súlyosan fogyatékos személynek tekintjük azt, akinek

- **segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik**, vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik, és ezért kizárólag tapintó - halló - életmód folytatására képes,
- **hallásvesztése** olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére és spontán elsajátítására segédeszközzel sem képes és halláskárosodása miatt a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad,
- **értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében**, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt közepsúlyos vagy annál nagyobb mértékű, továbbá
- **aki IQ értékétől függetlenül a személyiség egészét érintő (pervazív) fejlődési zavarban szenved**, és az autonómiai tesztek alapján állapota súlyosnak vagy közepsúlyosnak minősíthető (BNO szerinti besorolása: F84.0-F84.9 - autizmus),
- **mozgásszervi károsodása, illetőleg funkciózavara** olyan mértékű, hogy helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és

szükségszerű használatát igényli, vagy állapota miatt helyváltoztatásra még segédeszközzel sem képes, vagy végtaghiánya miatt önmaga ellátására nem képes.

5. Mely állapotok tartoznak a BNO F84.0-F84.9 kategóriákba

- 84.0 Gyermekkori autizmus (autizmus infantilis)
- F84.1 Atípusos autizmus
- F84.2 Rett-szindróma
- F84.3 Egyéb gyermekkori dezintegratív zavar
- F84.4 Mentális retardációval és sztereotip mozgászavarral társuló túlzott aktivitás
- F84.5 Asperger szindróma
- F84.8 Egyéb pervazív (átható) fejlődési zavar
- F84.9 Nem meghatározott pervazív (átható) fejlődési zavar

6. A tartós beteg állapot, vagy súlyos fogyatékoság fennállását a házi orvos milyen dokumentációk alapján igazolja?

- A rehabilitációs hatóság súlyos fogyatékoság minősítését tartalmazó, érvényes és hatályos szakhatósági állásfoglalása vagy szakvéleménye, illetve a fogyatékosági támogatással összefüggő feladatkörében eljáró hatóság határozata.
- A szakmailag illetékes szakfelügyelő főorvos igazolása.
- A fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézmény vagy területileg illetékes szakrendelő intézet szakorvosa által kiadott zárójelentés, igazolás.
- A sajátos nevelési igény tényét megállapító, pedagógiai szakszolgálatként működő tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság szakértői véleménye alapján.

7. Az ápolási díjra való jogosultság szempontjából ki minősül állandó és tartós ápolásra, gondozásra szoruló személynek?

Az ápolási díj megállapítása iránti eljárásban - kiemelt ápolási díj iránti kérelem kivételével - az ápoltság személy ápolási, gondozási szükségletének megállapítása állapotvizsgálat keretében történik. Amennyiben a járási hivatal nem rendelkezik az állapotvizsgálat lefolytatásához szükséges, jogszabályban előírt szakértelemmel, annak lefolytatása céljából a hivatal szakértőt rendel ki.

A vizsgálatot végző személy az ápolás helyszínén történő vizsgálat időpontjáról az ápolást végző személyt a vizsgálat lefolytatását legalább öt nappal megelőzően értesíti.

8. Mi alapján állapítja meg az ápolási díj igénylése esetén a szakértő az állandó tartós ápolás, gondozás szükségességének fennállását?

A vizsgálatot végző személy az állandó és tartós ápolási, gondozási szükséglet fennállásának, illetve a fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos állapot fennállásának tényét az ápolat személy lakóhelyén, kormányrendeletben meghatározott értékelési szempont- és pontozási rendszer alapján elvégzett vizsgálat megállapításaira, valamint az ápolat személy önkiszolgáló képességére vonatkozó hivatalos iratra – így különösen a kórházi zárójelentésre – alapozva állapítja meg.

9. Mikor áll fenn az ápolási díj szempontjából az ápolási, gondozási szükséglet?

Alap gondozási szükséglet akkor áll fenn, ha az ápolat személy legalább 6, de legfeljebb 9 pontot kap. Fokozott ápolási szükséglet akkor áll fenn, ha az ápolat személy legalább 10 pontot kap.

Gondozási szükséglet nem áll fenn, ha az ápolat személy a gondozási szükséglet fennállásának megállapítására meghatározott értékelési szempont- és pontozási rendszer alapján legfeljebb 5 pontot kap.

10. Mely esetben kell a GYOD tekintetében a szülőt az ápolási tevékenység ellátásában egészségi állapota miatt akadályozottnak tekinteni?

Ha a legalább három hónap időtartamban fennálló akadályozottság tényét a házi orvos szakmai vélemény kiállításával igazolja. A szakmai vélemény érvényességi ideje legfeljebb 1 év.

A fentiekén túl a szülőt az ápolási tevékenység ellátásában egészségi állapota miatt akadályozottnak kell tekinteni, ha a komplex minősítése alapján „E” minősítési kategóriába sorolják be.

11. Mi történik azzal, aki 2018. december 31-én ápolási díjat kapott súlyosan fogyatékos, tartósan beteg gyermeke ápolására, gondozására tekintettel?

Annak a vér szerinti vagy örökbefogadó szülőnek, akinek 2018. december 31-én a gyermekére tekintettel ápolási díjra való jogosultsága állt fenn, a járási hivatal **hivatalból, a jogosultsági feltételek vizsgálata nélkül megállapította a GYOD-ot.**

Az ellátásra való jogosultság esedékes felülvizsgálatára 2019. első félévében egyetlen esetben sem kerül sor, akkor sem, ha az ápolási díj megállapításakor, vagy felülvizsgálatakor 2019. január 1. és június 30. közötti időpont került meghatározásra. A járási hivatal a vizsgálatokat az alábbi ütemezésben végzi:

2019. II. félévében kerül sor a vizsgálatokra azok esetében, akik:

- 2018. december 31-én alapösszegű ápolási díjat kaptak, a jogosultsági feltételek fennállásának vizsgálatára 2019. második félévében sor kerül. Akkor is, ha a korábban meghatározott időpont 2020. évi volt,
- 2018. december 31-én emelt összegű, vagy kiemelt ápolási díjra voltak jogosultak és ápolási díjra való jogosultságuk felülvizsgálata 2019. évben lett volna esedékes.
- 2020-ban kerül sor a felülvizsgálatra:
  - Ha szülő 2018. december 31-én emelt összegű, vagy kiemelt ápolási díjra volt jogosult, és annak felülvizsgálata 2020-ban esedékes. Ebben az esetben a GYOD-

ra való jogosultság felülvizsgálatát abban az időpontban fogják lefolytatni, amelyben az ápolási díjra való jogosultságot vizsgálták volna felül.

12. Kaphat-e a szülő ápolási díjat, ha a GYOD megállapítása iránti kérelmét elutasították?

Ha az ellátás iránti igény benyújtása, vagy a jogosultság felülvizsgálata során a GYOD-ra való jogosultságot nem állapítják meg, vagy megszüntetik azért, mert az önellátási képesség hiányának mértéke a vizsgálatkor nem éri el a GYOD-ra való jogosultság mértékét, **továbbra is lehetőség van ápolási díj megállapítása iránti kérelem benyújtására.**

13. Mikor jogosult a szülő a saját jogú nyugellátás, korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, táncművészeti életjáradék, átmeneti bányászjáradék, rokkantsági ellátás vagy rehabilitációs ellátás mellett a teljes összegű ápolási díjra, illetve GYOD-ra?

Ezek az ellátások akkor folyósíthatóak együtt teljes összegben az ápolási díjjal és a GYOD-dal, ha a jogosultság keletkezését megelőző napon a szülő ápolási díjra vagy GYOD-ra volt jogosult, és az ezt megelőző húsz éven belül a GYOD-ra, illetve súlyosan fogyatékos gyermekekre tekintettel ápolási díjra való jogosultsága összességében legalább 10 évig fennállt.

14. Mennyi a GYOD összege, ha a szülő azon gyermekére tekintettel, akinek ápolása/gondozása miatt GYOD-ra jogosult, gyermekgondozást segítő ellátásban részesül?

Ebben az esetben az ellátás összege a gyermekgondozást segítő ellátás (28 500 Ft) és a gyermekek otthongondozási díja bruttó havi összegének különbözete, azaz bruttó 61 500 Ft.

15. Mennyi a GYOD összege, ha a szülő másik gyermekére tekintettel pl. csecsemőgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesül?

Ha a szülő másik gyermekére tekintettel részesül a gyermekek után folyósítható ellátásban, ebben az esetben a gyermekek otthongondozási díja teljes összegben (bruttó 100.000 Ft) kerül megállapításra. Ugyanezen szabály érvényesül akkor is, ha a szülő a három vagy több kiskorú gyermek nevelése esetén gyermeknevelési támogatásban részesül.

16. Az ápolási díj illetve a GYOD folyósítási ideje figyelembe vehető-e a nők kedvezményes nyugdíjára (Nők 40) való jogosultság megállapításakor?

Öregségi teljes nyugdíjra életkorától függetlenül jogosult az a nő is, aki legalább negyven év jogosultsági idővel rendelkezik.

Jogosultsági időnek minősül a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal megszerzett szolgálati idő.

Ezen túl a szolgálati időbe, korlátozott mértékben bele kell számítani

- a terhességi-gyermekágyi segélyben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban,
- gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben,
- gyermeknevelési támogatásban,
- gyermekek otthongondozási díjában és a
- súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel megállapított ápolási díjban eltöltött időtartamot is.

Abban az esetben, ha valakinek **gyermekek otthongondozási díját**, vagy a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel ápolási díjat állapítottak meg, **annak folyósítási idejéből 10 év számítható be a megállapításhoz szükséges 40 évnyi szolgálati időbe.**

17. Az ápolási díj, illetve a GYOD folyósítási ideje alatt igénybe lehet-e venni a házi segítségnyújtó szolgálatot?

Igen, a házi segítségnyújtás keretében az ápolást végző szülőnek segítség nyújtható, illetve az ápolat gyermek átmenetileg, de egybefüggően legfeljebb 1 hónapos időtartamban ellátható, ha

- az ápolat gyermek egészségi állapota ezt indokolja,
- akadályoztatása miatt a szülő az ápolási, gondozási tevékenységet nem tudja ellátni.

18. Megállapítható-e az ápolási díj, illetve a GYOD annak a személynek, akinek tartósan, súlyosan fogyatékos gyermeke/hozzátartozója kollégiumi ellátásban részesül, és csak hétféteken tartózkodik otthon?

Ha a tartósan beteg gyermek, súlyosan fogyatékos gyermek csak hétfégen tartózkodik otthon, az ápolási díj, és a GYOD megállapítására nincs lehetőség.

19. Megállapítható-e az ápolási díj, illetve a GYOD a szülőnek/hozzátartozónak, ha az általa ellátott személy/gyermeke általános iskolába jár, és igénybe veszi a napközi ellátást?

Az ellátásokat abban az esetben lehet megállapítani, ha a tartósan beteg gyermek csak a kötelező tanórai foglalkozásokon, valamint a kötelező tartózkodásra meghatározott további időtartamokban van az általános iskolában.

20. Az ápolat halála esetén mikor szüntetik meg az ápolási díj és a GYOD folyósítását?

Az ápolat személy halála esetén az ellátásra való jogosultságot a halál időpontját követő harmadik hónap utolsó napjával kell megszüntetni.